

Het volk gelooft nu heusch, dat het uit den hemel gevallen is, en brengt het in verband met vallende sterren. Het wordt ook wel *sterresnot* genoemd, omdat volgens een oud volks-geloof de vallende sterren sterren zijn, die *gesnoten* worden.

Maar niet al het onder den naam van *sterreschot* gevonden gelei langs slooten en stroomend water kan toegeschreven worden aan *Nostoc commune*. En ik geloof stellig het uwe ook niet, en dat geloof ik daarom niet, omdat u bij uw vraag, boven aangehaald, ook vraagt: „Misschien afkomstig van in het slijk gestorven kikvorschen of padden?” Ik geloof, dat U bijna den spijker op den kop sloegt. Men vindt namelijk onder den naam van *sterreschot* langs slooten ook kleurlooze of zandkleurige, geleiachtige of halfvloeibare massa's eiwit of op stijfsel gelijkende massa's, soms zoo groot als een bord. Dit zijn niets anders dan bij vochtigheid buitengewoon opgezwollen eileiders van kikvorschen, die door vogels, vooral reigers, half verteerd weer uitgebraakt zijn, hetgeen, behalve door vroegere waarnemers,

vooral door Von Bär in Petersburg (\pm 1850) bewezen werd. Ook Cohn (1850 en 1870) heeft zulke massa's uit verscheidene plaatsen ontvangen en onderzocht en kwam tot dezelfde gevolgtrekking. Als ze langer gelegen hebben, zijn ze gewoonlijk doortrokken met schimmeldraden, vooral van *Mucor*. — Ehrenberg (1838 en 1839) beschreef de geleiklumpen als een schimmelplant en noemde die *Tremella meteorica alba* en Meyen (1835) *Actinomyce Horkelii*.

(Deel I, p. 116 kolom 2). Als de steen van P. S. te Schagerburg geheel massief is, grijsblauw, en de regelmatige zeshoekige figuurtjes wit, met naar binnen springende witte lijntjes, dan is het een stuk kolenkalk (stoepsteen, escouzijsche steen) met een voorwereldlijk koraal er in. Als de steen echter zeer poreus is, en de zeshoekige figuurtjes zijn holten, dan is het stellig een stuk puimsteen, afkomstig van den Vesivius of den Etna, dat, zooals meer gebeurt, zelfs tot op ons strand aangespoeld werd.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.

Het Rozenlaantje te Hemmen.

De Betuwe, met haar wei- en bouwland, haar zonnige grintwegen en haar knotwilgen heeft toch ook haar poëtische plekjes; zij heeft er, die men slechts toevallig ontdekt, andere springen aanstonds in 't oog. Tot deze laatste behoort het Rozenlaantje. Als ik nu iets meer was dan een beginneling, zou ik op vele schoone bijzonderheden er van kunnen wijzen, thans kan ik het slechts beschrijven, zooals het zich aan mijn oog voordoet, aan het oog van een oppervlakkig beschouwer, die gaarne wat meer kennis zou willen vergaren en hiertoe hoopt te geraken door middel van plantenboeken, van *De Levende Natuur* en van eigen onderzending.

Het Rozenlaantje bestaat al sedert vele, vele jaren; het is niet aangelegd, alleen wordt gezorgd voor het onderhoud van het pad en de aanplanting eener rij eiken aan weerszijden. Het is niet recht en stijf, wat in de Betuwe een verademing is: het slingert zich alleraardigst tusschen weiden en appelboomgaarden. Aan het begin van het laantje staat een groote noteboom, en aan het einde wordt het ook door zulk een reus bewaakt. In het voorjaar bestrooien deze twee het Rozenlaantje met dikke, groene katjes (ik zou haast *katten* zeggen), daardoor lijkt het dan met een menigte groote rupsen bedekt; des zomers vergezellen zij het een eind weegs met hun heerlijke schaduw, en in het najaar gebruiken zij het als provisiekast voor hun noten, maar deze blijven er zeker niet lang genoeg liggen om de winterkou te voelen.

Het laantje loopt van een heuvel of hucht af; ook al iets aangenaams voor een oog, dat aan de vlakke weiden der Betuwe gewend is. In Juni en Juli staan de wilde-rozenstruiken er dicht in bloei. Al van verre ziet men de lange dunne takken als groene slingers, met hier en daar een fijn rose stip, over de met kroos bedekte sloot hangen.

In den geheelen omtrek heb ik zooveel rozestruiken nietbijeen gezien als in dit kleine laantje. Sommige rozen zijn bijna wit, andere donkerrood of rose.* De lichte rozen zijn veel

* De struiken, waaraan de donkere roosjes groeien, heeten in het Engelsch, geloof ik „sweet-briar,” maar zeker weet ik het niet. Wat is de Hollandsche naam er voor?

gemakkelijker te plukken dan haar donkere buurtjes, want deze geven zich lang zooveel niet bloot, zij trekken zich terug achter haar dorens en staan in ondoordringbare boschjes. Maar, ofschoon de lichte meer medelijden hebben met onze handen, zonder nukken zijn zij toch niet! Zie eens, hoe hoog ze opschieten, ver, ver boven de donkere uit, om buiten ons bereik te blijven! Andere weer strekken zich zóó ver over de sloot uit, dat zij slechts met levensgevaar kunnen geplukt worden! Ja het is, alsof zij de bescherming inroepen van de laag neerhangende wilgentwijgen aan de overzijde, en zich onder hun hoede willen stellen. Of wel, zij zenden haar slingers een heel eind over het pad heen, als om de hand te reiken aan haar zusters, die aan den anderen kant groeien, en zoo een bondgenootschap te sluiten, ten einde zich te verdedigen tegen de aanvallen van hen, die haar korstendig leven door plukken nog willen bekorten.

Toch blijven er nog rozen genoeg over, om ons de vruchtjes te doen zien. Wandelen wij in het najaar door ons laantje, dan is het of de heerlijke warme zon er als een vuurhol uiteengespat is, en alsof er aan elk takje de vonken zijn blijven hangen.

Maar in ons Rozenlaantje groeien niet alleen rozen, er zijn nog zeer vele andere heesters, boomen en planten. Ziet gij dien grooten meldoorn, die jaar op jaar met zijn sneeuw-witten en welriekenden tooi prijkt, en later in den tijd dit gewaad in een stemmig rood en groen herschept? Ziet gij, hoe sierlijk hij het einde van dien sloot tracht te verbergen? En de statige, slanke acacia's! Haar bloemen gelijken niet op sneeuw, zij doen aan zilveren vogels denken, als zij zich hoog in de lucht verheffen, en met den grond niets gemeen willen hebben! Wij bemerken alleen den zoeten geur, dien zij zich verwaardigen, naar omlaag te zenden, om ons te verkwikken.

En wie staan daar op den hoek als een paar groote rustige wachters? Het zijn twee lorkeboomen; in het voorjaar is er geen aardiger gezicht, dan hun fijn jong groen en roode kegeltjes tegen de blauwe lucht.

Half in het water, tegen den kant aangedrukt staat daar een eenzame hooge els. Arme boom! Heel boven aan den stam zien wij enkele mooie bruine trosjes en katjes. Van

al zijn onderste takken is hij beroofd, want de Betuwenaars zorgen er wel voor, hun weiden droog en buiten de schaduw te houden, maar aan de mishandelde boomen denken zij niet. Alles hakken zij weg, om aan de kruin meer ruimte te laten, en verder sparen zij hier en daar een enkel uitsteeksel; een laan, aan hun „zorg” overgelaten, ziet er net uit als een rij reusachtige scheerkwasten of bezems, en van schaduw is natuurlijk geen sprake.

Maar wat laat ons vriendelijke laantje nog meer van zijn schoonheid zien? Geldersche roos, braam, eschdoorn, beuk en esch, alle hebben eenige vertegenwoordigers naar dit aardige plekje gezonden. Ook kleine struikwilgen doen in April hun „poesjes” heel langzaam en voorzichtig uit hun hulsjes kruipen, en verwisselen hun eenvoudig kleedje voor een van schitterend geel.

Denkt echter niet, dat het laantje overvol is, o neen, voor die allen is er plaats genoeg, ook nog voor meer bescheiden planten.

Daar staat het speenkruid, dat groote gouden plekken in het gras toovert en het hondsdrif; hoe goed ik de bloempjes ook ken, altijd weer verbazen zij mij door hun keurig fijne teekening en kleur.

Het hertshooi of Sint-Janskruid, de brandnetel, die er onbetamelijk hoog opschiet naast de meer bescheiden doovenetel, de boterbloem, de wilde klaver met haar witte en roode bolletjes. In de slooten zie ik de waterscheerling, die met haar stengel en vruchtjes een aardige vertooning

maakt in de winterbouquetten, en hiervoor vindt men vlak bij ook al de hooge rietpluimen en grassen.

Dan de kattestaart, smeerwortel en duizendknoop, de moerasspiraea, die de slootkanten met een breede witte lijn afteekent, de paardebloem aan den oever, het pijlkruid, met zijn drietallige bloemen en de waterweegbree in het water.

Wie probeert zich aan onze aandacht te onttrekken en weg te duiken tusschen het gras? Kleine aardbezieplantjes zijn het, die zich hier niet thuis gevoelen en weer verlangen naar het stille bosch. Toch groeien en bloeien er enkele hier en verraden zich door hun kleine, witte sterretjes en gele hartjes.

Weet ge, waar ik in het vroege voorjaar allereerst naar kijk? Naar den hazelaar, die met zijn „vlammetjes en rook” ook al een bescheiden plaatsje vindt.

Maar van de waterplanten dwaal ik weer af naar de heesters, en zou van deze weer naar de boomen gaan, omdat er van elk zooveel te vertellen valt. Maar als ik ook alles mededeelde, wat ik hier zie, dan zou dit nog wel bladzijden vullen. Ik heb mij alleen tot het plantenrijk bepaald, en denkt nu eens aan de vlugge, vroolijke meezen, de winterkoninkjes, de roodborstjes, de mooie Vlaamsche gaaien, en zoo vele anderen meer! Van de prachtige insecten, die ik er heb zien zweven, heb ik geen woord gezegd!

Dus is er naast en boven dit smalle weggetje nog heel veel te zien en op te merken. Maar ik heb nu lang genoeg gepraat, en wil dus ook eens zwijgen.

Zetten.

D. I. VAN DEN BERGH.

Twee oude rekeningen.

Nog altijd heb ik met de geachte lezers van ons tijdschrift een paar oude rekeningen te vereffenen; namelijk: ze mee te deelen 1e het vervolg van den levensloop mijner speenkruidkiemplanten en 2e het wel en wee mijner ringslangen in den winter.

Om dan maar met nummer één te beginnen!

De afloop der speenkruidhistorie is vrij eenvoudig. Negen van de twaalf zaadjes zijn opgekomen en daar van den winter me nog eene vage herinnering is bijgebleven van het (door niemand veroorzaakte) omvallen van bloempotten, vind ik dat nog al vrij veel. Toch hoop ik de kweekerij nog een paar maal vol te houden en ben daarom nu met 't opzamelen van zaad bezig, dat al overal te vinden is. Dolgraag vond ik nu eens een „hoofdje”, waarvan alle zaadknoppen in rijpe zaden veranderd zijn.

Dat 't niet aan de bijen zal liggen, als mijn wensch onvervuld blijft, bleek me 19 April l.l. We beleefden zoo'n heerlijk zonnigen lentedag. Dier en plant was 't nachtvorstje al sinds lang vergeten. — Laten we even onze druk-steedsche bezigheden verlaten en een kwartiertje in ons heerlijk, niet genoeg gewaardeerd Vondelpark verpoozing, verademing zoeken! We komen aan „het elzekantje” bij 't Willemspark. Daar, onder die eschdoorn- en elzestruiken ligt een prachtig groen, donzig kleed, te midden van geelachtige bladaarde. Gele sterren fonkelen ons reeds van verre tegemoet, helder afstekend tegen de diepgroenen achtergrond, beglimd met flonkerlichtjes: zonlichtbundels, teruggekaatst door spiegelende speenkruidblaadjes!

We treden naderbij en hurken neer. Een zwoelwarme lucht omgeeft ons. Niets verstoort de plechtige stilte, dan de duizend gonzende honigbijtjes, hartstochtelijk ijverend

op de gele speenkruidsterren. Zie ze puren vol ongeduld en op elke nieuwe bloem als aanvallen! Geheel geel zijn ze van 't stuifmeel! En wat een klompen aan hunne schenen, stuifmeelpakketten, half zoo groot als rijstekorrels!

Een enkele *Bombus terrestris* poetst zich schoon op een boterhampapier, een maand geleden door een slordig wandelaar te snood weggeworpen in 't jeudig speenkruidrijk; en nu vastgeankerd aan de er doorheen gegroeide speenkruidstengels en bloemen.

Zacht zoemen de nijvere diertjes in de heerlijke lente-atmosfeer. Vlak boven ons jubelt de fitis ons een lieflijken weemoed in 't hart. Ons gesprek verstomt. Peinzend laten we de rhythmiek van de tiftjaf ons gemoed nog ernstiger stemmen! Dan hangen vink en winterkoning ons weer tafereelen op van heerlijk lentegenot en bottende kastanjeboomen. De merel fluit ons voor als van 's zomers wellust, die te komen staat en de zanglijster doet ons door zijne stoute tonen fier worden op ons zelve, dat we met zoo'n heerlijke schepping, eene schepping vol poëzie, mogen meeleven, er deel van mogen uitmaken!...

Maar als met een ruwen smak worden we weer in 't gewone leven teruggeslingerd! In één moment verprozaëert zich weer ons gemoed!

Eene ruw-hulpvaardigachtige stem stoort plotseling ons gepeins! „De heere magge wel oppasse, want de boschkees op zen fiets komt er an en je mag in 't park geen wurreme steke!”—

Wreede ontgoocheling! Schreeuwend contrast! Neen, die boschwachter zou ons niet vervaren, maar dat „wurreme steke!” en dat tegen *ons*, die... O neen, ge hebt ons heusch geen dienst bewezen, ge hebt ons waarlijk